

VOOR

Oktober 2011 • jaargang 4 • nummer 3

Inhoud

In deze Kwartaalnieuwsbrief leest u over de ontwikkelingen van Voorall.

Het waarom, het wie, het hoe...

... en welke resultaten we tot nu toe hebben behaald.

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief, suggesties of vragen kunt u mailen naar: info@voorall.nl

In deze nieuwsbrief:

Lustrum Voorall	1
Onbeperkt Haags	2
Mantelzorgakkoord	3
Nieuw thema Den Haag & Handicap	3
Resultaten thema Toerisme	4
Natuurexcursies	4
Bijeenkomst Mantelzorg	5
Wmo nieuws	5
Speciale ervaringstour	5
TestTeam nieuws	6
Internationale Dag van de Witte Stok	6
Passend Onderwijs	7
Het team van Voorall	7
Agenda	7

Eerste lustrum voor Voorall

Op 29 september vierde Voorall haar vijfjarig bestaan. Dat gebeurde via een zomerse borrel met personen en organisaties, waarmee Voorall een netwerk heeft opgebouwd. Netwerken met als doel om samen te werken aan gemeenschappelijke ambities. Dat was en is de koers van Voorall.

In vijf jaar tijd veranderde niet alleen Voorall, maar ook de omgeving waarin we werken. De prioriteiten van Hagenaars met een beperking en de bejegening van deze groep door de buitenwereld kregen een andere dimensie. Het kunnen participeren in het dagelijks leven wordt steeds meer als een vanzelfsprekende voorwaarde ervaren.

Terugblikkend op de afgelopen periode zien we bij Voorall een paar rode draden: de binding die we hebben kunnen maken met een nog steeds groeiende achterban; de compactheid van het professionele Voorall team; het plezier en de meerwaarde die wij ervaren uit het samenwerken met andere organisaties en personen. Juist in deze tijd van reuring en beroering. We zullen de schakels die we met elkaar hebben opgebouwd nodig hebben om al onze gezamenlijke doelen te kunnen bereiken.

Edwin Graafland, directeur Voorall

Online platform voor & door jongeren met een beperking of ziekte

Sinds 1 september heeft Voorall een nieuw project: '☺Nbeperkt Haags!'

Projectleider is Christien Innikel, die al jaren regelmatig freelance voor Voorall werkt.

Christien: *"Het idee ontstond vorig jaar op de beleidsdag, waarbij we moesten vaststellen dat Voorall via de reguliere kanalen weinig jonge mensen met een beperking bereikt. In Den Haag wonen naar schatting 21.000 mensen tussen de 16 en 35 jaar met een motorische of zintuiglijke beperking en/of een chronische ziekte. Het begon bij mij te borrelen. Er moeten toch manieren zijn om hen te bereiken? Ik stelde me voor wat we met sociale media zouden kunnen doen. Een mooi idee en een fantastische uitdaging, maar er was geen geld voor het ontwikkelen van nieuwe activiteiten. Samen met Tillie, communicatieadviseur van Voorall, ontstond het idee om van het idee een proefproject te maken voor het aanvragen van externe financiering. Dat is gelukt. In september konden we starten dankzij de ondersteuning van de gemeente Den Haag, Fonds 1818 en SKANfonds. Geweldig motiverend dat een idee zo werkelijkheid kon worden!"*

Laten zien wat er leeft en wat er allemaal kan

"Wat we gaan creëren is een online platform waar jonge mensen met een lichamelijke beperking of chronische ziekte elkaar kunnen ontmoeten en hun ervaringen kunnen delen. Hoe maken zij hun dromen waar? Hoe overwinnen zij obstakels? Met prikkelende teksten, beelden en video's willen we laten zien wat er leeft en wat er allemaal kan. En er zo veel mogelijk jongeren met een beperking bij betrekken: online en met bijeenkomsten. We gaan dit doen met een redactie van vrijwilligers uit de doelgroep. Jongeren weten zelf het beste wat ze leuk, belangrijk en interessant vinden. Het kan gaan over van alles, zoals vrienden, relaties, sport, vakantie, uitgaan, muziek, opleiding of werk. De redactieleden voeren samen met mij redactie over de inhoud van het platform: keuze van de onderwerpen, reportages, filmpjes, links, reacties. Zij krijgen een training in sociale media, schrijven en het maken van filmpjes."

Voor aanmeldingen, vragen en ideeën:

Bel Christien Innikel: 070 365 52 88 / 06 551 96 345.

☺Nbeperkt Haags! wordt mogelijk gemaakt door:

Fonds 1818

NIEUWS!

Voorall ondertekent nieuw Mantelzorgakkoord

Samen zorgen. Dit thema staat centraal in het nieuwe Haags Mantelzorgakkoord 2011-2014 dat eind september werd ondertekend. Extra aandacht krijgt ook de vervangende zorg voor mantelzorgers: respijtzorg. Dit houdt in dat mantelzorgers een beroep kunnen doen op vrijwilligers en professionals om ze tijdelijk van hun zorgtaken te ontlasten.

Samenwerkende partners in het akkoord zijn de gemeente Den Haag, Zorgbelang Zuid-Holland, Stichting MantelZorg Den Haag, Voorall, HOF (Promotie Haags Vrijwilligerswerk), De Haagse Welzijnsorganisaties, Zorgscala, Parnassia, Stichting Transmurale Zorg Den Haag e.o., Steinmetz | de Compaan, MEE Zuid-Holland Noord en VTV.

Kijk voor meer informatie op www.mantelzorgdenhaag.nl

VERKEER: nieuw thema Den Haag & Handicap

Om de participatie van mensen met een beperking te vergroten organiseert de gemeente ieder jaar een campagne rond een thema. Het themajaar Toerisme maakt nu plaats voor het nieuwe thema Verkeer & Handicap met als slogan: 'goed op weg'.

Het steven van de gemeente Den Haag is dat iedereen mee kan doen. De mogelijkheid deel te nemen aan het verkeer en je kunnen verplaatsen door de stad, is hiervoor een voorwaarde. Door, soms kleine, aanpassingen in de openbare ruimte kan het verschil worden gemaakt. Het idee is om dit in het themajaar te doen door bij zoveel mogelijk bestaande (bouw)activiteiten en herinrichtingen aan te sluiten.

Naast het wegnemen van knelpunten in het verkeer en openbaar vervoer, richt de campagne zich ook op een betere informatieverstrekking over de voorzieningen en mogelijkheden in het verkeer voor mensen met een beperking.

Om te zorgen dat de Haagse ambtenaren zich goed kunnen inleven in de situatie van mensen met een beperking, organiseert Voorall in november en december ervaringstours. Alle diensten die met verkeer en openbare ruimte te maken hebben, gaan met hulpmiddelen en ervaringsdeskundigen zelf de stad door. Op deze manier ervaren zij hoe het is om je zo te verplaatsen en hoe belangrijk het is om bij de inrichting van de stad vooraf al rekening te houden met een goede toegankelijkheid. Op Wereld Gehandicaptendag, zaterdag 3 december, is er voor het publiek een bewustwordingsactie in het centrum van Den Haag.

Voor meer nieuws over Verkeer & Handicap: www.denhaagenhandicap.nl

Mooie resultaten thema Toerisme

En wat heeft het thema Toerisme opgeleverd? Het TestTeam van Voorall testte diverse Haagse bezienswaardigheden, attracties en evenementen op toegankelijkheid. Festival Classique heeft gebruik gemaakt van de stimuleringsregeling om verschillende duurzame voorzieningen te treffen. Andere evenementen hadden het al voor elkaar of deden kleine aanpassingen. Er zijn een aantal arrangementen ontwikkeld waar mensen met een beperking gratis of tegen een sterk gereduceerd tarief van konden genieten, zoals de Willemsvaart, de Ooievaart en de Gouden Koets. Ook konden slechtziende en blinde Hagenaars voor het eerst Madurodam ervaren.

De uitstapjes waren een groot succes. Niet alleen maakten circa tweehonderd mensen er gebruik van, de waardering die ze eraan gaven werd uitgedrukt in het cijfer negen. Als blijvend resultaat van het themajaar heeft de Ooievaart een nieuwe boot laten maken die ook toegankelijk is voor rolstoelers. En er is een rolstoeltoegankelijke koets in gebruik genomen waarmee Den Haag bezichtigd kan worden. Deze werd op 22 september feestelijk in gebruik genomen door wethouder Baldewensingh.

Ruim 100 studenten van ROC Mondriaan Toerisme en Recreatie ervoeren met tours van Voorall en Bartiméus, organisatie voor slechtzienden en blinden, hoe het is om te leven met een beperking. De studenten komen in hun toekomstige beroep gasten / cliënten met een beperking tegen. Doel was hen door eigen ervaring te leren hoe met deze doelgroep om te gaan. Een eyeopener voor deze leerlingen!

Week van de toegankelijkheid: Natuurexcursies voor Hagenaars met een beperking interessant

Paddenstoelen, beukennootjes, de dagkoekoeksbloem, aalscholvers en het roodborstje waren onderwerp van gesprek tijdens de natuurexcursies voor Hagenaars met een beperking in het Haagse bos. Deelnemers waren enthousiast. Dit had niet alleen te maken met het mooie weer, maar ook met de interessante wetenswaardigheden van de gidsen.

De excursies werden georganiseerd door Voorall in het kader van de week van de toegankelijkheid, met als thema: 'Naar buiten! Toegankelijkheid van straat tot natuur'. Voorafgaand aan de excursies hadden medewerkers van Visio uitleg gegeven aan de gidsen over op welke wijze zij de informatie konden overbrengen aan mensen met een visuele beperking. De gidsen van het IVN kunnen deze kennis nu ook inzetten bij de IVN wandelingen die zij begeleiden.

Bijeenkomst tijdens de Week van de Mantelzorg

De deelnemers aan het Mantelzorgakkoord organiseren ieder jaar in Den Haag activiteiten tijdens deze themawEEK. Doe Voorall Mee, Al Amal, OOOM, Stichting Mantelzorg en Voorall houden op 8 november een bijeenkomst voor inwoners van Den Haag, met name gericht op de wijk Escamp.

Mantelzorg is een typisch Nederlands begrip dat voor mensen uit andere culturen soms vreemd in de oren klinkt. De zorg voor een familielid hoort er voor hen gewoon bij. Op deze middag wordt uitleg gegeven over deze term en over wat een mantelzorger kan doen om de vrijheid van degene waar hij/zij voor zorgt te vergroten. Voor de mantelzorger zelf is er ook informatie over ondersteuning voor de zorg die hij/zij verleent. Daarnaast is er een overzicht van welke hulpmiddelen er zijn en waar deze aangevraagd kunnen worden. Op de informatiemarkt kunnen bezoekers kennismaken met diverse Haagse organisaties op het gebied van leven met een beperking.

Datum: 8 november van 13.30 – 15.30 uur
Locatie: Gulden Huis, Steenhouwersgaarde 1, Den Haag

Aanmelden via info@voorall.nl
of telefonisch via 070 365 52 88.

Werkgroep Wmo wil wmo-aanvrager goed informeren

Wie een Wmo-aanvraag doet, krijgt een ontvangstbevestiging van de gemeente. De werkgroep van Doe Voorall Mee adviseert op dit moment over de tekst van deze brief. Dit is een belangrijke brief omdat de burger daarmee informatie krijgt over de procedure, de duur van de procedure en wie de contactpersoon binnen de gemeente is. Voor de vraaggestuurde werkwijze is het ook belangrijk dat de aanvrager zelf al weet waar hij mee geholpen is en dat goed kan aangeven.

Speciale ervaringstour voor... Kinderen!

Een groep van 15 kinderen van KIDS ('Kinderen In De Schilderswijk', een onderdeel van NextProjecten) heeft in samenwerking met Voorall een ervaringstour beleefd. Wat betekent het nou om je in een rolstoel door de stad te moeten voortbewegen, hoe kijken voorbijgangers je aan, kan je een brief posten in een doodgewone brievenbus, zijn de winkels toegankelijk en hoe word je daar als iemand met een beperking geholpen?

Voor de kinderen een bijzondere belevenis? Ja. Dit bleek tijdens het nagesprek. De kinderen uit groep 7 en 8 vertelden wat ze tijdens de ervaringstour meemaakten. Opvallend was dat een groepje kinderen was uitgelachen door leeftijdsgenoten, anderen meldden dat ze het moeilijk vonden in de rolstoel te rijden en soms kregen de kinderen juist voorrang van anderen. Na deze geslaagde activiteit zullen NextProjecten en Voorall verder praten over samenwerking in de toekomst.

TestTeam test Lange Voorhout en Tramtunnel

Het Lange Voorhout is onlangs opnieuw ingericht. Reden voor het Voorall TestTeam om op bezoek te gaan. Het team startte voor de deur van Pulchri Studio en na de hele test, inclusief de beeldtentoonstelling, kwam naar voren dat op diverse plekken een verlaging van de stoepanden nodig is. Ook blijken de aanwezige paaltjes om verkeer te weren, struikelobjecten te zijn. De hoogte van deze paaltjes moet 60 cm worden. En als er in de lengterichting van het schelpenpad een gladde strook zou worden aangebracht, bijvoorbeeld van strak bestrate klinkers, zou dat het voortbewegen van een rollator of een handbewogen rolstoel makkelijker maken. Verder was het genieten van de

prachtige omgeving en de tentoongestelde kunst.

Op verzoek van de HTM gingen leden van het Mobiele TestTeam en het TestTeam Zicht op Den Haag, de tramtunnel in. Kritisch namen zij de openbare ruimte onder de Grote Markt-sstraat, de haltes Spui en Grote Markt, onder de loep. Tijdens de test werd duidelijk dat het contrast tussen de perrons en de rijvloer van de trams te

gering is. Dit moet structureel verbeterd worden, zodat het contrast goed zichtbaar blijft en niet afneemt door vuil en slijtage. Ook het profiel van de blindengeleidelijnen en de bewegwijzering kunnen op verschillende plekken beter. Daarnaast hadden de teams nog een andere belangrijke aanbeveling: plaats informatie over de toegankelijkheid van alle RandstadRailhaltes op de website van de HTM zodat mensen zich thuis al kunnen voorbereiden op hun reis.

Voorall bundelt alle aanbevelingen en adviseert hierover aan de betrokken organisaties.

Internationale Dag van de Witte Stok in Den Haag een groot succes!

Er wonen circa 18.000 blinde en slechtziende mensen in Den Haag. In het kader van de Internationale Dag van de Witte Stok organiseerde de NVBS afdeling Haaglanden, samen met Voorall, Visio en Bartimeus, een actie om de witte stok onder de aandacht brengen van het grote publiek in Den Haag. De focus lag dit jaar op autorijschoolhouders en hun leerlingen.

Om de toekomstige weggebruikers bekend te maken met dit hulpmiddel, staken blinden

en slechtzienden in Den Haag vele malen over in Spoorwijk. Het publiek ontving flyers en voor de rij-instructeurs en hun leerlingen waren er wist-u-dat-kaarten. Afhankelijk van hun reactie op de witte stok kregen de leerlingen een groene, oranje of rode kaart. Zij leerden dat ze moeten stoppen voor iemand die met een witte stok aan de stoeprand klaar staat om over te steken en dat zij een boete riskeren als ze dit negeren.

Opvallend was dat veel

automobilisten verbaasd reageerden en zeiden niet bekend te zijn met de witte stok. Een taxichauffeur: *'Ik dacht al, wat doet die mevrouw met die stok?'*. Rijschoolhouders reageerden positief op de actie: *'Het is goed dat leerlingen al in de rijles geconfronteerd worden met iemand die oversteekt met een witte stok'*.

Bijeenkomst Passend Onderwijs

Passend Onderwijs moet op 1 augustus 2012 van start gaan. De kern is dat elk kind het best passende onderwijsaanbod moet krijgen om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. Het gaat om het leveren van maatwerk in het onderwijs voor zowel kinderen die extra zorg nodig hebben als ook voor de kinderen die dat niet nodig hebben.

In de regio's worden nu zogenaamde samenwerkingsverbanden van regulier en speciaal onderwijs gevormd. Door alle krachten te bundelen verwacht men dat een hogere kwaliteit bereikt kan worden.

Het Platform Verstandelijk Gehandicapten Haaglanden en Voorall hebben eerder dit najaar hierover een bijeenkomst georganiseerd. Het wat, waarom en hoe kwam aan de orde. Ouders, leerkrachten en andere betrokkenen dachten mee over nieuwe oplossingen.

Ook ouderparticipatie kwam aan orde. Het is belangrijk dat ouders op het niveau van de samenwerkingsverbanden gaan meedenken. Een aantal aanwezige ouders heeft aangegeven mee te willen denken binnen het samenwerkingsverband. De gemeente Den Haag toonde ook interesse.

Het team van Voorall

Naast het eerste lustrum van de organisatie is er dit jaar nog een jubileum bij Voorall. Communicatieadviseur Tillie van Wijk is op 1 november 12,5 jaar in dienst.

Mei 1999 is Tillie aangenomen voor de communicatie, eerst bij de Raad Welzijn Gehandicapten (RWG) die later een afdeling van het Regionaal Patiënten Consumenten Platform (RPCP) Den Haag e.o. werd en nu weer de zelfstandige organisatie Voorall is. Zij doet allerlei werkzaamheden op het gebied van communicatie, zoals het opstellen van het communicatiebeleid en het implementeren en vormgeven van die plannen. Tillie is gedreven om de ambities van Voorall naar een hoger level te brengen, onder meer door het ontwikkelen van een op de toekomst gericht sponsorbeleid.

Agenda

8 november
Bijeenkomst Mantelzorg

5 t/m 12 november
Week van de Chronisch Zieken

7 t/m 14 november
Week van de Mantelzorg

10 november
Dag van de Mantelzorg

3 december
Wereld Gehandicaptendag

7 december
Dag van de Vrijwilliger

Colofon

Deze nieuwsbrief is een driemaandelijke uitgave van Voorall en bedoeld voor iedereen die professioneel betrokken is bij Hagenaars met een beperking.

Redactie: Communicatie Voorall, Tillie van Wijk

Ontwerp: MatGlas Ontwerpbureau, Jan Bakker

Contactgegevens:
Van Diemenstraat 196
2518 VH Den Haag
070 365 52 88
info@voorall.nl
www.voorall.nl

VOORall
voor Hagenaars met een beperking